

SPLINTVEDBILLER

Splintvedbiller, eller parketbiller som de også kaldes, hører til slægten *Lyctus*. Der findes flere forskellige arter, og *Lyctus linearis* er naturligt forekommende herhjemme. *Lyctus brunneus* er oprindeligt en nord-amerikansk art, som nu findes over hele kloden. Den indføres ofte og er almindelig i Danmark. Arterne ligner hinanden meget både med hensyn til udseende og levevis. De voksne biller er brune, 3-7 mm lange og lidt fladtrykte. De fuldvoksne larver bliver 5-6 mm lange. De er uformede og gulhvide bortset fra hovedet, som er gulbrunt med mørkebrune kæber.

Biologi og skade

Splintvedbillerne er specielt knyttet til storporret løvtræ, som f.eks. eg, ask og valnød. De kan også leve i en lang række tropiske træsorter samt i bambus. Billerne angriber kun ret friskt træ, og man ser sjældent angreb i træ, som er mere end 10 år gammelt.



Foto SSL

Træ angrebet af splintvedbiller.
Flyvehullerne er i naturlig størrelse
(ca. 1 mm i diameter)

Hunnen lægger sine æg (op til 50) i porerne i splintveddet. Larverne lever af stivelsen i splintveddets celler. Efterhånden omdannes træet til meget fint, talkumagtigt støv, omgivet af en tynd ydre skal. Det hårdere kerneved uden stivelse angribes derimod ikke. Den fuldt udviklede larve gnaver sig op under træets overflade, hvor den forpupper sig. I puppen sker forvandlingen til den voksne splintvedbille. Billen forlader træet gennem et lille cirkelrundt flyvehul med en diameter på ca. 1 mm. De voksne splintvedbiller viser sig normalt i juni-august, men kan under passende varme betingelser komme frem allerede i februar måned. Udviklingen tager normalt omkring 1 år, hvis træet er fattigt på stivelse, kan den forlænges til 2 år.

Splintvedbillerne har i de senere år fået større betydning; blandt andet fordi man i stigende grad anvender store mængder storporret tropisk træ til møbler og gulv- og vægbeklædning. Efter varmetørring af træet og inden afskibning fra oprindelseslandet kan det blive angrebet af splintvedbiller.

Bekæmpelse og forebyggelse

Til bekæmpelse af splintvedbiller anvendes et godkendt træbeskyttelsesmiddel beregnet til borebiller og husbukke. Overfladebehandlet (malet, lakeret, osv.) træ kan ikke optage tilstrækkeligt af midlet, da væsken på grund af overfladebehandlingen kun kan opsuges gennem flyvehullerne. I disse tilfælde man må være indstillet på at skulle gentage behandlingen flere gange eller bruge andre metoder til bekæmpelse.

Varmebehandling af træ kan også standse angreb af splintvedbiller. Det forudsætter, at dette er praktisk muligt, og at træet kan tåle opvarmning. For at dræbe alle stadier er det nødvendigt at gennemvarme træet, så det opnår en temperatur på ca. 60°C i ikke under 6 timer. Angreb i mindre genstande kan bekæmpes ved frysning af genstanden i et par døgn ved -18°C.

Forebyggelse mod splintvedbiller kan ske ved at behandle træets overflade – især endefladerne hvor porerne findes – med et træbeskyttelsesmiddel, der er beregnet til borebiller og husbukke. I langt de fleste tilfælde er det ikke relevant med en forebyggende behandling i de sammenhænge